

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

De fructibus b[e]n[e]ficiorum ex ca[usam] p[er]mutatio[n]is a[ut] alias
vaca[n]tium

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

Statuta frederici.

beneficiū absolutiōis nisi in casib⁹ epis
specialiter reseruatis iuxta formā cōsti-
tutionis p̄dicte imp̄iri valeant nulla
tenus derogando.

Ne clerici vxorati ⁊ bigami in spiri-
tualibus iudicent.

De statutū seu mādātū dicti quōdā dñi
henrici qđ incipit. Item vt errorib⁹. ꝛ.
Mādās vt nullus clericus vxorati vel
bigamus sub quocūq; colore quesito in
causis ecclesiasticis vel sp̄ialib⁹ iudicat
re aut iurisdictionē exercere p̄sumat. de
clarās et decernēs. si secus factū fuerit.
irritum put est et inane repetendo pre-
sentibus inuouamus.

De fructibus beneficiorū ex causa p̄-
mutationis aut alias vacātiū.

Item fe. re. dñi waltrami p̄decessori. n̄ri
statuta mādātā et p̄cepta p̄ ip̄m edita q̄
rū p̄mū incipit. Qm̄ maloz radix. ꝛ. Et
statutū eiusdē qđ incipit. Item qđ cās. ꝛ.
Cū ei⁹ modificatiōe q̄ incipit. Cū nou⁹
morib⁹. ꝛ. In qđ n̄re ecclesie dū eis vacā-
tū fruct⁹ b̄nificiorū vacātū in eisdem
ad certos ānos vsui ecclesie vel defūcto
debitos ad alios vsus indebite ⁊ aliquid
plus debito tpe ⁊ vltra tps debitū cō-
uertunt. nō sine graui cult⁹ diuini detri-
mēto debita ministroz destitute diuiti⁹
deplorēt obsequia. optuno subuenit re-
medio. Item statutū eiusdē dñi waltrami
qđ incipit. Item nōnullē. ꝛ. p̄der qđ p̄ ab-
usum q̄ se nō nulla capla ecclesiaz defē-
dere conātes cōtendit vbi via p̄muta-
tionis legitie aliq̄s b̄nificiat⁹ in alterius
locū trāsserit p̄ biennū debere expectā-
pus qđ fruct⁹ b̄nificij p̄mutati in eoz ec-
clesia p̄cipe valeat eos fructus sibi vsur-
pātes. Quis is in cui⁹ locū talis b̄nificia-
tus trāsserit seu trāssat⁹ est sue expectā-
tie tps. p̄ nō modico tps cursu trāfacto
iuxta cōsuetudinē ecclesie ip̄i⁹ iā cōple-
uerit salubriter p̄uideat. ¶ Item statutū

seu mādātū eiusdē quōdā dñi waltrami
qđ incipit. Insup ipas ecclesias. ꝛ. Cū
ei⁹ inuatiōe q̄ incipit. Mup sitētes. ꝛ.
Quod qđē statutū callidis machinatio-
nibus aliquoz caploz ecclesiaz collegi-
ataz ciuitatis et dioceſis Coloni p̄dicte q̄
clericos simplices impetrātes canonica-
tus ⁊ p̄bēdas in eoz ecclesijs dū vacāt
allectos inducūt p̄t iramētum qđ de
obseruādis cōsuetudinibus ecclesie sue
p̄stiterāt. vt cōstitutione extragan-
te dñi Johis pape. xxiij. suscepti regimi-
nis et ei⁹ b̄nificio non vtātur. quimo q̄
etiā exp̄sse renūcent eidē debite p̄u-
onis remediū apponit ipaq; inuatiō
statuti seu mādātū penas ⁊ snias adijcit
Item statutū eiusdē quōdā dñi waltrami
archiepi qđ incipit. Statutum⁹ tñ. qđ
p̄mitterit et facultatē cōcedit libere p̄mu-
tari⁹ si voluerint fructus b̄nificij duoz
ānorū expectātie sue p̄ trib⁹ libris gros-
soz turonenē monete sue aut valore col-
rudē seu fruct⁹ b̄nificij vni⁹ āni expe-
ctātie cōsuerere. xxx. solidis eiusdē monete
redimere cōuertēdis in vilitatē ec-
clesie et ornatū ac fabricę vsu. ne non
statutū seu mādātū p̄fati quōdā dñi wal-
trami archiepi qđ incipit. Dudū porib⁹
ꝛ. In qđ qđē statuto et mādato idē dñs
waltram⁹ in oēs et singulas p̄sonas ip̄e
dimētū p̄stātes vel difficultatē inger-
rētes. q̄ min⁹ dicti p̄mutātes in singulis
ecclesijs. in qđ h̄mōi factā cōstat esse p̄-
mutationē fruct⁹ b̄nificiorū duoz ānorū
vel vnius vt p̄fert et p̄ sūma sup⁹ car-
zata redimere poterūt. et ad h̄mōi red-
emptionē libere admittant. ex cōcilio
nis sniaz tulit canonica monitiōe p̄mū
sa. ⁊ in scriptis quaz ex cōcilio sniaz
si p̄. xxiij. dies cōtinuos cōtumaciē susti-
nerēt. si quidē p̄sone ip̄e capl⁹ cōstituti
seu maior ps ipi⁹ capl⁹ fuerit. extic ecc-
clesia ipaz cui⁹ p̄sone vt p̄mittit rebell-
les fuerit grā p̄dcā expectāntiaz. et p̄-
uilegio in eisdē scriptis penit⁹ spoliānt
et priuānt. ex nunc inuouamus. caq; et

Statuta frederici. lvi.

contenta in eisdem sub penis et senten-
cijs in eisdem expressis q̄s canonica mo-
nitione p̄missa. ex n̄c ferim⁹ in cōtraditō-
rōres et rebelles. in his scriptis p̄cipi-
mus et mādāmus firmiter obseruari. p̄fa-
ta quoq̄ statuta mādāta et p̄cepta cum
suis penis et sentencijs. ibidē et p̄ nos la-
tas ad ipetrātes quo ad redemptionem
duoz ānoz vel vnius p̄ summa triū li-
brarū Turonēn̄ grossoz vel. xxx. solidi
rum turonēn̄ grossozū monete n̄re faciē-
das et ad quēcūq̄ monasteria secularia
et regularia in quibus canonicatus et
p̄bende seculares et p̄ p̄sonis et clericis
secularibus fundati sunt. et cōsistere di-
noscunt. extēdimus p̄ p̄ntes.

Cōtra illos qui in cōsistorio dñi archi-
epi forefecerint cōtra officialē aduoca-
tos vel procuratores.

Item statutū seu mādātū bo. me. dñi hē-
rici p̄decessoris n̄ri q̄d incipit. Itē oēs
illos. Et p̄ q̄d q̄dē mādātū seu statu-
tū fert ex cōdicationis snia in oēs et sin-
gulos q̄ in cōsistorio n̄ro Colontēsi. dñi
officialis n̄r ibi vel alibi. aut vbi q̄s ali-
officialis iurisdictionē habens p̄cedit
pro iustitia reddenda. in aduocātū. nota-
riū p̄curatorē. aut officialē curie nostre
vel ipsius man⁹ temere iniecerint violē-
tas et in quoscūq̄ qui ad id dederint cō-
siliū auxiliū vel fauorē. et si talis excōi-
catus animo p̄naci et cōtumaciē p̄ tri-
duū sustinuerint excōdicationis h̄mōi sen-
tentiā. minime satisfaciēdo. nec emēdā
prestādo cōdignā. ad denunciationē n̄ri
officialis vel alteri⁹ officialis predicto-
rum. in prochia vbi et in qua tales deli-
quentes prochiani extiterint. cessari
p̄cipit a diuinis. inouamus et in eos
qui taliter excesserint sententias excōi-
cationis. canonica monitione p̄missa fer-
rimus in his scriptis volentes in eoz
prochis mō et forma sup̄dictis cessari a
diuinis quiscq̄ p̄stiterit emēdā p̄dignā.

Ut omnes habeant copiam statu-
torum Coloñ.

Et eruz oia et singula statuta p̄-
decessorū n̄rorum vsu et mori-
bus vrentiū recepta et v̄sitata
que canonū cōstitutionibus ac sanctorū
patrū et regularibus nō obuiāt institu-
tis. in nouamus et in ea firmiter et iuro-
labiliter statuendo obseruari mādāmus
p̄cipimusq̄ nihilominus sub excōica-
tionis pena oibus et singulis ecclesiarū
prochialū rectoribus seu eoz vices in
hac synodo gerētib⁹ vt oim et singulorū
statutorū Coloñ ecclesie et p̄decesso-
rum n̄roz que n̄c expresse cū insertio-
ne et recitatione effectus et vigore eoz
in nouamus recitari faciē si ea nō ha-
buerint. necnō eorum statutorum et mā-
datorum p̄ nos editorū et que nunc fe-
cimus et mādāmus publicari. copiā soli-
cite recipiāt et p̄curēt infra duos men-
ses a tpe publicatiōis eorundē vel quā-
totius infra tñ dictū tempus habere po-
tuerint. Capitula. ho et conuentus se-
cularium et regularium ecclesiarum et
monasteriorum eadem statuta et mādā-
ta si nō habuerint et mādāta p̄decesso-
rum n̄rorum atq̄ nostra fideliter trans-
scripta infra tres menses a publicatiō-
nis tpe predicto studeant obtinere in ar-
maris ecclesiarū suarum sub fida custo-
dia. cautius obseruanda. ne quis ignorā-
tiam eoz postmodū supine forsan alle-
gando se ab eorum obseruatione debita
valeat excusare. Datum sub sigillo n̄ro
presentibus app̄so. Anno domini Mil-
lesimo. tricentesimo. lxxi. crastino beati
Remigij confessoris.

Ut curati infra mensem resideant
in beneficijs suis curatis.

Fredericus. et. Uniuersis et
singulis tā secularibus q̄ regu-
laribus ecclesiarū et monasterioz
R ij.